

*Folklor həyatından***XALQ ALİMİNİN BİR ÖMÜRLÜK
DƏDƏ QORQUD SEVGİSİ****HÜSEYNQULU
MƏMMƏDLİ****100**

Müəllim-pedaqoq, təşkilatçı, ictimai xadim, xeyriyyəçi, publisist-jurnalist və tədqiqatçı-alim Hüseyinqulu Məmmədlinin 100 yaşı tamam oldu.

Hüseyinqulu Məmməd oğlu Məmmədli 1919-cu ildə müstəqil Azərbaycan Respublikasının qurulduğu çağda Faxralı kəndində anadan olub, bu mənada ona “müsavatın övladı” demək olar. O, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun dil-ədəbiyyat fakültəsini bitirib. Doğma kəndində müəllim, məktəb direktoru işləyib. 1963-cü ildən Azərbaycan Maarif Nazirliyində məktəblər üzrə müfəttiş vəzifəsində çalışıb. H.Məmmədli ədəbi və elmi yaradıcılıqla da məşğul olub. “Deyilənlər gəldi başa” kitabının tərtibatçısı, “Dədə Qorqud gözən verdi bu yerlər”, “Görüm Faxralının biri olsun beş” kimi elmi-publisistik əsərlərin, qorqudsünaslığa dair mükəmməl bioqrafik kitabların müəllifidir. Onun “Oğuz eli”, “Xalq qəzeti” və “Ana vətən” qəzetlərində silsilə məqalələri dərc olunub və iki cildlik “Dədə Qorqud” ensiklopediyasının müəlliflərindən biridir.

Tbilisidə folklorşünas alim Hüseyinqulu Məmmədlinin 100 illik yubileyi qeyd olundu.

2019-cu ilin noyabr ayının 23-də Tbilisidəki M.F.Axundov adına Azərbaycan Mədəniyyəti Muzeyində Azərbaycanın görkəmli maarif xadimi, “Kitabi-Dədə Qorqud” eposunun araşdırmaçısı, folklorşünas alim Hüseyinqulu Məmmədlinin (Məmmədov) anadan olmasının 100 illik yubileyi qeyd olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, böyük alimin yubileyi ilə əlaqədar təşkil olunmuş dəyirmi masada Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) nümayəndələri, Azərbaycanın və Türkiyənin Gürcüstandakı səfirliyinin əməkdaşları, H.Məmmədlinin övladları, yaxınları, ziyalılar iştirak ediblər.

Tədbirdə əvvəlcə H.Məmmədlinin xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad olunub. Sonra muzeyin direktoru, Azərbaycanın Əməkdar mədəniyyət işçisi Leyla Əliyeva çıxış edərək H.Məmmədlinin yaradıcılığından söz açıb, 1919-cu ilin noyabrında Borçalı mahalında, Bolnisi rayonunun Faxralı kəndində anadan olmuş alimin elmi fəaliyyətinin 20 ildən çoxunun Gürcüstanla bağlı olduğunu bildirib.

Şair Osman Dərviş çıxışında alimin yaradıcılığını bir neçə mərhələyə bölüb. Bildirib ki, tanınmış ziyalı ömrünün 50 ilini elmi fəaliyyətə həsr edib.

AMEA-nın Folklor İnstitutunun “Dədə Qorqud” şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru Ramazan Qafarlı bildirib ki, H.Məmmədli təkcə pedaqoq və ictimai xadim deyil, həm də xeyriyyəçi, publisist, şair, jurnalist və tədqiqatçı olub. Onu haqlı olaraq “Xalq alimi” adlandırırdılar. “H.Məmmədli “Dədə Qorqud” dastanını ətraflı və sistemli tədqiq edən alimlərdən biri olub. O, eposun Avropada, Asiyada, o cümlədən Azərbaycan, Türkmənistan, Türkiyə, İran və Rusiyada araşdıran alimlərin elmi fəaliyyətini ümumiləşdirib”. R.Qafarlı Azərbaycanda və Gürcüstanda gənc alimlərin H.Məmmədlinin yaradıcılığı ilə bağlı araşdırmalar aparmalarının da əhəmiyyətini qeyd edib.

Faxralının 1 saylı ictimai məktəbinin ədəbiyyat müəllimi Fatma Aslanqızı H.Məmmədlinin həyat və yaradıcılığından danışib, maarif fədaisi adlandırılan alimin Gürcüstanda və Azərbaycanda maarifçiliyin inkişafına böyük töhfələr verdiyini bildirib.

Türkiyənin Gürcüstandakı səfirliyinin əməkdaşı Yalın Kılıç, AMEA-nın Folklor İnstitutunun “Mifologiya” şöbəsinin müdiri, professor Seyfəddin Rzasoy və b. çıxış edərək H.Məmmədlinin zəngin yaradıcılığını təhlil etmiş, tanınmış elm xadimləri və ədiblərin onun haqqında söylədikləri fikirləri və xatirələri bölüşmüşlər.

Sonda məktəblilər H.Məmmədlinin şeirlərindən parçalar söyləyib. Aşıq Nargilə Mehdiyeva aşıq mahnılarını ifa edib.

H.Məmmədlinin övladları elm fədaisinin yaradıcılığına verilən yüksək qiymətə görə natiqlərə və tədbirin təşkilatçılarna minnətdarlıq ediblər.

AMEA-nın Folklor İnstitutunun “Dədə Qorqud” şöbəsinin müdiri Ramazan Qafarlı AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib ki, görkəmli pedaqoq H.Məmmədli Gürcüstanda və Azərbaycanda pedaqoji və elmi sahədə çox böyük uğurlar qazanıb. Onun fəaliyyəti gənc alimlər üçün nümunədir. H.Məmmədli müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulduğu dövrdə anadan olub. Onun “Dədə Qorqud” dastanı ilə bağlı tədqiqatları müasir araşdırmaçılar üçün əsl elmi mənbədir”, – deyərək R.Qafarlı vurğulayıb.

AMEA Folklor İnstitutunun “Mifologiya” şöbəsinin müdiri, professor Seyfəddin Rza-soy AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib: “H.Məmmədli Azərbaycan mədəniyyətinin, folklor-şünaslığının inkişafında, “Dədə Qorqud” eposunun tədqiqində çox böyük rol oynayıb. Onun zəngin elmi yaradıcılığının böyük bir hissəsi “Kitabi-Dədə Qorqud”la bağlı olub”.

Xətayi Əzizov
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri

